

Endringer til handlingsplan og budsjett

Sarpsborg kommune

2025 – 2028

Fremmet av:

Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Sammen for Sarpsborg,

Pensjonistpartiet og Industri og Næringspartiet

Et budsjett som setter det viktigste først

Selv små prioriteringer i et budsjett kan utgjøre en forskjell for mange. Én utstrakt hånd fra kommunen til næringsliv og frivillighet setter i mange tilfeller hundrevis av gode krefter i sving. I et budsjett hvor mulighetsrommet er lite, er det gledelig å finne rom til å prioritere et felles prosjekt med Røde Kors. Dette er et prosjekt som vil utgjøre en forskjell i livet for noen av de som trenger et løft i hverdagen.

Det bevilges 500.000 kroner årlig til at Fellesverket kan etablere et dagtilbud for ungdom som trenger en alternativ arena til ordinært skoletilbud, med mål om å forebygge skolefravall og styrke motivasjon og forutsetninger for å fullføre skolegang.

Dette er ett av mange eksempler på en bevisst dreining fra styringsflertallet. Kommunens visjon «Sammen skaper vi Sarpsborg» legger premisser på hvordan vi i Sarpsborg gir omsorg til de som trenger det mest, hvordan vi skal danne og gi opplæring til våre barn og unge, og setter retning for utvikling av samfunnet vårt. I vår visjon ligger også kommunens uforløste potensiale og mulighetsrom. Derfor styrker vi samarbeidet med nabokommuner, næringsliv og frivillighet.

Landets kommuner står ovenfor en historisk krevende økonomisk situasjon, og Sarpsborg er en av kommunene som rammes hardt. En sterkere kommuneøkonomi er en oppgave styringsflertallet tar på det største alvor. Samtidig er vi optimistisk på vegne av Sarpsborg - vi skal lykkes for å sikre trygghet og kvalitet i tjenestene til innbyggerne.

Det forutsetter at vi fortsetter en helt nødvendig omstilling er i kommunen. Som følge av at vi blir flere eldre over 80 år, må kommunes tjenestevolum innen eldreomsorg dreies i årene som kommer, samtidig som vi har tilstrekkelig kapasitet på sykehjemsplasser. Vi legger frem et budsjett som bevarer sykehjemsplasser som er foreslått nedlagt, samtidig som vi sørger for en styrking av hjemmesykepleien, satsning på velferdsteknologi, avlastning for pårørende og gode møteplasser som dagsenter.

Innenfor trange rammer, satses det på forebygging generelt og barn og unge spesielt. Barnehagen og skolen er med på å legge grunnlaget for at barn og unge skal bli gode, trygge voksne. Sarpsborg er et godt sted å vokse opp, men noen barn og unge trenger ekstra hjelp. Utagerende atferd, vold og trusler øker i omfang. Styringsflertallet vil styrke laget rundt læreren, og har i 2024 opprettet et ressursteam som skal styrke innsatsen mot vold og trusler i skolen, og i dette budsjettet fortsetter vi styrkingen med ansettelse av flere miljøveiledere.

Oppsummert gir dette budsjettet et overskudd i perioden på 121 millioner kroner, som utgjør 0,5% av brutto inntekter mot en vedtatt målsetning på 1,5 %. Det vitner om trange rammer i årene som kommer. Det er fortsatt et stort behov for streng økonomistyring, og underveis kan det bli behov for ytterligere innstramminger.

Med økonomisk kontroll og nøkternhet i bunn ser vi fremover med et optimistisk blikk. Ved å ta alle samfunnets gode krefter i bruk skal vi realisere vårt uforløste potensial.

Driftsbudsjett

Kommunedirektørens forslag til rammer for kommuneområdene:

Kommuneområde	2025	2026	2027	2028
Kommunedirektør	13 612	7 612	6 612	6 612
Kommuneområde samfunn	120 015	121 175	117 175	117 175
Kommuneområde helse og velferd	2 337 065	2 332 122	2 319 143	2 319 143
Kommuneområde fellesfunksjoner	249 115	242 651	244 451	242 251
Kommuneområde oppvekst	1 492 145	1 491 145	1 492 195	1 492 195
Kommuneområde teknisk	179 862	129 104	86 092	57 629
Fellesposter	16 100	26 100	26 100	26 100
Sum bevilgninger drift, netto	4 407 914	4 349 909	4 291 768	4 261 105

Nye rammer etter politisk prioritering:

Kommuneområde	2025	2026	2027	2028
Kommunedirektør	13 612	7 612	6 612	6 612
Kommuneområde samfunn	119 565	119 975	114 475	113 475
Kommuneområde helse og velferd	2 348 715	2 363 852	2 376 853	2 376 853
Kommuneområde fellesfunksjoner	247 115	240 651	242 451	240 251
Kommuneområde oppvekst	1 494 195	1 494 395	1 496 495	1 496 495
Kommuneområde teknisk	183 124	131 704	88 942	60 479
Fellesposter	16 100	26 100	26 100	26 100
Sum bevilgninger drift, netto	4 422 426	4 384 289	4 351 928	4 320 265

Netto driftsresultat og avsetning til driftsfond:

Netto driftsresultat	2025	2026	2027	2028
Generelle inntekter	-4 860 583	-4 890 367	-4 898 864	-4 913 625
Netto finansutgift	419 800	463 800	517 500	562 100
Netto inntekt	-4 440 783	-4 426 567	-4 381 364	-4 351 525
Netto bevilgning til drift	4 422 426	4 384 289	4 351 928	4 320 265
Netto driftsresultat	-18 357	-42 278	-29 436	-31 260
Overføring investering	13 500	14 900	16 400	16 400
Avsetning driftsfond	4 857	27 378	13 036	14 860
Sum	0	0	0	0

Kommuneområde helse og velferd

Område styrkes vesentlig i perioden. Endringer av tiltak og styrking av rammen i perioden er 338 millioner inkludert påpluss fra styringspartiene. Av dette går 112 millioner til styrking av hjemmesykepleien.

Styringsflertallets styrking av budsjettet er kr. 158,8 millioner i perioden 2025 – 2028.

Det skal være godt å bli gammel i Sarpsborg. Det forutsetter gode og tilgjengelige helse- og omsorgstjenester, et variert tjenestetilbud og valgfrihet. For å lykkes med det kreves det en dreining i hvordan vi utvikler kommunens velferdstjenester. Det arbeidet er startet, men retningen forsterkes i denne budsjettperioden.

Sykehjemsplasser

Behovet for sykehjemsplasser vil fortsatt være stort i hele budsjettperioden. Derfor foreslår vi å bevare de 62 sykehjemsplassene som i kommunedirektørens opprinnelige budsjettforslag ble foreslått lagt ned. Videre sikrer vi i budsjettet fleksibilitet til å kunne kjøpe ytterligere 20 sykehjemsplasser ved behov. Sistnevnte tiltak er budsjettet i 2027 og 2028.

Hjemmesykepleien

Antallet personer over 80 år forventes å øke kraftig, samtidig som flere ønsker å bo hjemme lengst mulig. Dette krever en økt satsing på hjemmebaserte tjenester, og det er derfor lagt opp til at hjemmesykepleien styrkes for å starte dreiningen av tjenesten.

Vi vil se på hvordan dagsenter i kommunen er organisert. Dagsenter har et stort potensial for å fremme sosialt samvær og aktivisering, og styringsflertallet ønsker å undersøke hvordan disse kan benyttes bedre for å bidra til økt aktivitet og redusert opplevelse av ensomhet blant hjemmeboende eldre. Samtidig vil vi vurdere om andre enn kommunen kan levere denne tjenesten, for å sikre et best mulig tilbud. Vårt ønske er å styrke livskvaliteten for hjemmeboende eldre i kommunen.

Satsing på psykisk helse

Viktige lavterskeltilbud som kveldsaktiviteter og sysselsettingstiltak som var foreslått kuttet i budsjettet, opprettholdes. Disse tjenestene retter seg mot grupper som har behov for ekstra støtte, og en nedleggelse ville sannsynligvis økt kostnadene andre steder i budsjettet. I tillegg ville det gått ut over aktivitetsnivået og livskvaliteten for brukerne.

For å styrke dette arbeidet finansieres også opprettelsen av et Fontenehus, som vil fungere som et viktig supplement til kommunens eksisterende tilbud.

Arbeidsrettede tiltak

For å møte utfordringene knyttet til arbeidsledighet blant mottakere av økonomisk sosialhjelp, prioriterer vi arbeidsrettede tiltak. Mange har arbeidsevne, men mangler verktøyene for å komme seg i jobb. Dette er samfunnskostnader vi må redusere. Vi vil derfor sørge for at alle som mottar økonomisk sosialhjelp søkes inn i arbeidsrettede tiltak etter 12 ukers mottak, og inn i kvalifiseringsprogrammet etter 26 uker. Det betyr at vi har lagt inn midler til å anskaffe arbeidsrettede tiltak for mottakere av økonomisk sosialhjelp, samtidig som vi opprettholder dagens nivå på kvalifiseringsprogrammet. Slik sikrer vi at innbyggerne får den oppfølgingen de trenger for å bruke sine ressurser aktivt.

Gjennom tiltakene som prioriteres på helse og velferd legger vi til rette for en ansvarlig og målrettet omstilling som møter dagens og fremtidens behov – med innbyggernes beste i fokus.

Kommuneområde oppvekst

Endringer av tiltak og styrking av rammen i perioden er 131 millioner inkludert påpluss fra styringspartiene. Det er også lagt inn 619 millioner til investeringer i kommende fire års periode.

Styringsflertallets styrking av budsjettet er 13,9 millioner kroner i perioden 2025 – 2028.

Barnehagen og skolen er med på å legge grunnlaget for at barn og unge skal bli gode, trygge voksne som kan ta gode valg for seg og sine. Sarpsborg er et godt sted å vokse opp, men noen barn og unge trenger ekstra hjelp til å håndtere hverdagen. Utagerende atferd, vold og trusler øker i omfang i skoler over hele Norge. Det er en utvikling vi ikke skal akseptere, men som vi tar grep om.

Styrke laget rundt læreren

Styringsflertallet vedtok å etablere et ressursteam for hele Sarpsborgskolen i 2024. Dette teamet med bred kompetanse på barn, unge og atferd, er nå operativt og skal jobbe målrettet mot vold og trusler i skolen. Vi tar med dette budsjettet ytterligere grep for å styrke laget rundt læreren med midler til å øke bemanningen med miljøveiledere. Midlene skal i 2025 gå til skoler med sosiodemografiske utfordringer og/eller vedvarende utfordringer med utagerende atferd.

Pedagogiske verktøy i barnehagen

Vi dobler summen til materiell og utstyr for å ha pedagogiske verktøy som legger til rette for lek i barnehagen.

Økonomi i de private barnehagene

Det meldes om en kritisk økonomisk situasjon i private barnehager over hele landet, også i Sarpsborg. Styringsflertallet er bekymret for at dette vil kunne gå utover private barnehagers mulighet til å kunne tilby barnehageplasser på sikt og et tilbud med tilstrekkelig kompetanse i bemanningen på kort sikt. Samtidig er det inngått et barnehageforlik hvor det settes nye krav til kommunens finansiering av private barnehager. Dette vil styringsflertallet følge opp i en egen politisk sak i 2025.

Mer lek i skolen

Lekens plass i skolen ønsker styringsflertallet styrket. Lek stimulerer til vennskap og sosialt samspill, og til språk og kognitiv utvikling. Vi ber derfor om at det legges mer vekt på lek i småskolen og at første trinn i større grad må legges opp etter intensjonen i 6-års reformen. Kompetanse om lekens betydning for barns utvikling og læring må heves blant ansatte.

Kartleggingsbevisst skole

Det gjennomføres mange prøver og kartlegginger i skolen for å vite nivået til eleven, og for å ha mulighet til å sikre tidlig innsats og tilpasset opplæring. Samtidig mener vi det må veies opp mot ressursbruken både for lærer og elev. Vi ber derfor om en gjennomgang over frivillige, nasjonale kartlegginger i lesing og regning, med mål om at Sarpsborg skal bli en kartleggingsbevisst skole.

Alternative skolearenaer – Fellesverket

Det bevilges midler til at Fellesverket kan etablere et dagtilbud for ungdom som trenger en alternativ arena til ordinært skoletilbud, med mål om å forebygge skolefravall og styrke motivasjon og forutsetninger for å fullføre skolegang.

Kommuneområde samfunn

Budsjettet reduseres med 8,05 millioner i perioden 2025 – 2028.

Styringsflertallet har startet en retningsendring i kulturpolitikken i Sarpsborg. Penger og ressurser skal i større grad prioriteres til barn, unge og frivilligheten. Denne dreiningen fortsetter også i 2025. I 2024 har Sarpsborg kommune sammen med frivilligheten, lag, foreninger, råd og organisasjoner signert en fritidserklæring. Målet er at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon, skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre. Dette følges opp i dette budsjettet med nye tilskudd, i tillegg til at tidligere vedtak om økte tilskuddsordninger blir fulgt opp.

Økt inntjeningskrav Sarpsborg Scene

Sarpsborg Scene har over tid hatt økte driftsutgifter, men inntektene har ikke holdt samme takt, noe som har ført til et økt negativt resultat på rammen. Det er ikke bærekraftig over tid. Det legges derfor inn et økt inntjeningskrav, som også kan løses med å justere driften til det virksomheten anser å være markedspotensial.

Anskaffelse av digital plattform

Som et ledd i å få flere barn og unge til å delta i fritidsaktiviteter, legger styringsflertallet inn midler til anskaffelse av en digital plattform for fritidsaktiviteter, og utdeling av støtte til utstyr, reiser, medlemskontingent og treningsavgift for barn og unge. Dette vil kunne gjøre fritidsaktiviteter mer tilgjengelig for innbyggerne og kan bidra til å nå målene i Fritidserklæringen som Sarpsborg kommune har forpliktet seg til sammen med lag, foreninger, organisasjoner, råd og frivilligheten i Sarpsborg.

Kommuneområde fellesfunksjoner

Budsjettet reduseres med 8 millioner i perioden 2025 – 2028.

Styringsflertallet ønsker en organisasjonsstruktur som sikrer effektiv og sømløs oppgaveløsning på tvers av hele kommunen. Sterke og godt organiserte fellesfunksjoner er nøkkelen til å skape gode samarbeidsflater og legge til rette for enhetlig styring. Ved å fokusere på samhandling og klare grensesnitt mellom kommuneområdene, bygger vi en fremtidsrettet organisasjon som leverer tjenester med høy kvalitet – effektivt, økonomisk og til nytte for alle.

Beholde markering av tilsatte med tjenestetid 25, 40 og 50 år

Markeringen av ansatte med lang tjenestetid er en viktig tradisjon som styrker fellesskapet og verdsetter lojalitet og innsats. Styringsflertallet mener dette har en verdi langt utover kostnadene og sender et tydelig signal om at vi setter pris på våre ansatte. Vi velger derfor å videreføre denne markeringen som en del av vår arbeidskultur.

Reduksjon kostnad omstilling

Det ble tidligere avsatt midler til omstilling grunnet forventet overtallighet ved foreslåtte nedleggelse av sykehjemsplasser. Siden disse nedleggelsene ikke gjennomføres, ser vi ikke behov for å øke budsjettet til omstillingstiltak. Dette frigjør midler til andre prioriterte områder.

Kommuneområde teknisk

Styringsflertallet styrker budsjettet med 11,5 millioner i perioden 2025 - 2028.

Opprettholde opprydding ved Tunevannet

Tunevannet er et populært friluftsområde, og styringsflertallet ser viktigheten av å opprettholde vedlikehold og søppelrydding for å sikre et innbydende og tilgjengelig område. Vi ønsker samtidig å vurdere alternative driftsmodeller som kan involvere frivillige, lag og foreninger, slik at vi både ivaretar kvaliteten og styrker lokalt engasjement rundt vedlikeholdet av Tunevannet.

Unngå kutt i vei og grøntområder

Styringsflertallet mener at et jevnt nivå av renhold på veier og vedlikehold av grøntområder er viktig for å sikre trivsel og et pent nærmiljø. Dette bidrar til en god opplevelse for innbyggere og besøkende, samtidig som det opprettholder funksjonaliteten i våre felles uteområder. Derfor ønsker vi å videreføre disse tjenestene. Samtidig vil vi se på muligheten for å endre hvordan arbeidet driftes per nå, og ser for oss å inkludere frivillige, lag og foreninger i dette arbeidet gjennom en enkel og oversiktlig ordning hvor aktørene mottar betaling for sitt bidrag. Dette kan styrke lokalt engasjement og fellesskap, samtidig som vi opprettholder et godt nivå på tjenestene.

Beholde planting og vanning av sommerblomster

Styringsflertallet mener at et attraktivt og innbydende sentrum er viktig for både innbyggere, næringsliv og besøkende. Beplantning av sommerblomster bidrar til å skape trivsel, styrker sentrum som møteplass og gir et positivt førsteinntrykk av byen vår. Derfor velger vi å

opprettholde planting og vanning av sommerblomster, og ser dette som en viktig investering i et levende og blomstrende sentrum.

Opprettholde baneklipp på private idrettsanlegg

Styringsflertallet ser viktigheten av å støtte frivilligheten som driver idrettsanleggene, og opprettholder derfor dagens ordning med baneklipping i 2025. Vi ønsker samtidig å legge til rette for en mer effektiv og fremtidsrettet løsning. Derfor foreslår vi et prøveprosjekt med robotgressklippere i samarbeid med to utvalgte klubber neste år, før en eventuell innfasing i 2026. Hvilke idrettslag som er aktuelle for oppstart i 2025 og hvordan innfasingen i 2026 vil foregå, ønsker vi å avklare gjennom dialog med idretten. Vårt mål er å løse baneklipp på en måte som både effektiviserer driften og reduserer kostnadene på sikt, samtidig som banene blir klippet for idretten.

Sarpsborg 08 - ekstraordinært driftstilskudd

Det gis et ekstraordinært driftstilskudd til Sarpsborg 08 i 2025. Samtidig vil vi at kommunen iverksetter et felles initiativ med Sarpsborg 08 for å optimalisere driften av stadion, ved å redusere driftskostnader og øke inntektpotensialet. Vi ønsker også at det vurderes om dagens driftsform som kommunal virksomhet i den sammenhengen er optimal, eller om andre drifts- og eierskapsformer kan bidra til å gi en mer effektiv drift og økt potensiale for utvikling. Sak fremmes for bystyret i løpet av første halvår 2025, slik at ny driftsmodell kan være effektiv fra 2026.

Endringsforslag til kommunedirektørens innstilling

Økte /reduserte driftskostnader per kommuneområde	2025	2026	2027	2028
---	------	------	------	------

Helse og velferd				
helse: reduksjon i styrking av legevakten	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
helse: nytt tiltak i fastlegestrategien	300	300	300	300
kompetansesenter rus og psyk helse: Beholde lavterskeltjeneste kveld	1 900	1 900	1 900	1 900
kompetansesenter rus og psyk helse: Beholde sysselsettingstiltak	1 750	1 750	1 750	1 750
kompetansesenter rus og psyk helse: Etablere Fontenehus	100	500	1 500	1 500
NAV: Anskaffe arbeidsrettede tiltak for mottakere av økonomisk sosialhjelp	750	1 500	1 500	1 500
NAV: Ivareta dagens nivå kvalifiseringsprogrammet		2 000		
heldøgnsomsorg: Kjøp av 20 sykehjemsplasser			17 500	17 500
heldøgnsomsorg: Beholde Kruseløkka sykehjem med 27 plasser	11 000	22 000	22 000	22 000
heldøgnsomsorg: Beholde 35 sykehjemsplasser		13 580	27 160	27 160
hjemmesykepleien: styrke budsjett for å finansiere økning i hjemmeboende - redusert tilskudd til 50 %			-7 500	-7 500
hjemmesykepleien: styrke budsjett for å imøtekomme demografiutfordringer - redusert tilskudd til 75 %		-2 400	-3 000	-3 000
hjemmesykepleien: styrke tjenesten for å hensynta nedleggelse av sykehjemsplasser - redusert tilskudd til 75 %		-4 400	-4 400	-4 400
Direktør med stab: styrke budsjett for å finansiere pukkeeffekt av å legge ned 62 sykehjemsplasser - redusert tilskudd til 50 %	-3 150	-4 000	0	0
Total velferd	11 650	31 730	57 710	57 710

Oppvekst				
PPT: Alternativ skolearena, Fellesverket	500	500	500	500
barnehager: Styrke innkjøp av materiell og utstyr i barnehagene, økt utgift	350	350	350	350
Tilskudd private barnehager: Økt tilskudd som følge av styrking av innkjøp av materiell og utstyr i barnehagene			1 050	1 050
Skoler: Styrke laget rundt læreren, opprettelse av tre miljøveilederstillinger	1 200	2 400	2 400	2 400
Total oppvekst	2 050	3 250	4 300	4 300

Samfunn				
kultur: Økt inntjening, Sarpsborg Scene	-750	-1 500	-3 000	-4 000
kultur: Anskaffelse av digital plattform som tilgjengeliggjør fritidsaktiviteter og forenkler tilskuddsordninger	300	300	300	300
Total samfunn	-450	-1 200	-2 700	-3 700

Fellesfunksjoner				
HR: Beholde markering av tilsatte med tjenestetid 25, 40 + 50 år	500	500	500	500
HR: Redusere kostnad omstilling	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Totalt fellesfunksjoner	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000

Teknisk				
Kommunalteknikk: Opprettholde opprydding ved Tunevannet om sommeren, endre driftsmodell 2026	337	300	300	300
Kommunalteknikk: Unngå reduksjon i bemanning vei og grøntområder, endre driftsmodell 2026	800	800	800	800
Kommunalteknikk: Beholde planting og vanning av sommerblomster	500	500	500	500
Kommunalteknikk: Opprettholde baneklipp på private idrettsanlegg 2025, endre driftsmodell 2026	300	100	100	100
eiendom: Sarpsborg 08 - ekstraordinært driftstilskudd	1 000	0	0	0
eiendom: Kostnad ved ivaretagelse av Kruseløkka sykehjem	325	650	650	650
eiendom: Kostnad ved ivaretagelse av 35 sykehjemsplasser		250	500	500
Total teknisk	3 262	2 600	2 850	2 850

Økte /reduserte driftskostnader	2 025	2 026	2 027	2 028
Helse og velferd	11 650	31 730	57 710	57 710
Oppvekst	2 050	3 250	4 300	4 300
Samfunn	-450	-1 200	-2 700	-3 700
Fellesfunksjoner	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Teknisk	3 262	2 600	2 850	2 850
Kommunedirektøren	0	0	0	0
Total	14 512	34 380	60 160	59 160

Økte inntekter, bruk av fond				
Bruk av budsjettert avsetning	-14 512	-34 380	-60 160	-59 160
Økt/reduert rente	0	0	0	0
Økt/reduert avdrag	0	0	0	0
Total	-14 512	-34 380	-60 160	-59 160
Netto	0	0	0	0